

BESLUIT

Besluit van de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit tot afwijzing van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 17 van de Mededingingswet aangezien geen inbreuk wordt gemaakt op het verbod van artikel 6 van de Mededingingswet.

Betreft zaaknr: 567 - Nationale Regiopers (NRP)

Nummer: 567/40

I. DE AARD VAN DE BESCHIKKING

1. Op 22 april 1998 heeft de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit (hierna d-g NMa) van de uitgevers van regionale dagbladen - Wegener Arcade NV, VNU Dagbladengroep BV, Hollandse Dagbladcombinatie en Noordelijke Dagbladcombinatie (hierna de Uitgevers) voor hun samenwerking inzake Nationale Regiopers een aanvraag ontvangen om buiten toepassing verklaring van de Mededingingswet dan wel ontheffing van het verbod op mededingingsbeperkende afspraken op grond van artikel 17 van de Mededingingswet (hierna: Mw).

II. DE AANVRAAG

i) Korte weergave aanvraag

2. De Uitgevers hebben direct of indirect via één of meer groepsmaatschappijen De Nationale Regiopers CV (hierna Regiopers) opgericht, en met de laatste een exploitatie-overeenkomst gesloten. In deze overeenkomst is de samenwerking tussen de regionale dagbladen neergelegd terzake van de verkoop van advertentieruimte in de door hen uitgegeven dagbladen aan landelijke adverteerders.
3. De Uitgevers stellen dat de voorgenomen samenwerking geen samenwerking tussen concurrenten betreft en geen merkbare mededinging tot gevolg heeft. De aanmelding betreft dan ook, primair, een aanvraag om buiten toepassing verklaring en, subsidiair, een aanvraag om ontheffing van het verbod op mededingingsbeperkende afspraken op grond van artikel 17 Mw.

openbare versie

ii) De markt

4. De aangemelde samenwerking betreft het aantrekken van advertenties met een landelijk bereik. Voor dergelijke advertenties concurreren dagbladen in de meest brede zin met andere mediatypen als tijdschriften, radio, televisie en buitenreclame. Zoals partijen zelf hebben aangegeven en ook door derden is bevestigd, is de relevante markt, waarop de aangemelde overeenkomst zijn werking heeft, echter beperkt tot de markt van verkoop van advertentieruimte in dagbladen aan landelijke adverteerders. Het betreft immers de keuze tussen adverteren in landelijke dan wel meerdere regionale dagbladen.

iii) De ondernemingen

5. Wegener Arcade NV, VNU Dagbladengroep BV, Hollandse Dagbladcombinatie BV, Noordelijke Dagbladcombinatie BV zijn uitgevers van regionale dagbladen (in Nederland).
6. Wegener Arcade NV, gevestigd te Apeldoorn, is een concern van meer dan 40 ondernemingen in de informatie-, communicatie- en entertainmentindustrie. De activiteiten van Wegener Arcade NV omvatten regionale dagbladen, nieuws- en huis-aan-huisbladen, beeld- en geluidsdragers, gemeentelijke informatiegidsen, radio en televisie, tijdschriften, digitale uitgaven en grafische activiteiten. Wegener Arcade NV geeft onder meer de volgende regionale dagbladen uit: Amersfoortse Courant, Apeldoornse Courant, Arnhemse Courant, Dagblad Flevoland, Gelders Dagblad, Goudsche Courant, Haagsche Courant, Utrechts Nieuwsblad en Zwolsche Courant.
7. VNU Dagbladengroep BV is gevestigd te Nijmegen. VNU Dagbladengroep BV is een dochtermaatschappij van de naamloze vennootschap nv Verenigd Bezit VNU. VNU is een uitgeef- en informatieconcern dat actief is op de markt voor consumenten- en professionele informatie. De belangrijkste producten en activiteiten zijn publiekstijdschriften, omroep en entertainment, telefoongidsen en informatiediensten, educatieve uitgaven alsmede zakelijke informatie door middel van vaktijdschriften en databanken. VNU Dagbladengroep BV geeft onder meer de volgende regionale dagbladen uit: Brabants Dagblad, Eindhovens Dagblad, De Gelderlander, Dagblad De Limburger en BN-De Stem.
8. Hollandse Dagbladcombinatie BV, gevestigd te Haarlem, is - via dochtermaatschappijen - uitgever van Noordhollands Dagblad, Haarlems Dagblad, IJmuider Courant, Leidsch Dagblad, De Gooi- en Eemlander en Dagblad van Almere. Daarnaast verricht Hollandse Dagbladcombinatie BV drukkerij- en verspreidingsactiviteiten.

openbare versie

9. Noordelijke Dagbladcombinatie BV, gevestigd te Leeuwarden, is onder meer via de dochtermaatschappijen Hazewinkel Pers BV en Friese Pers BV uitgever van regionale dagbladen. Noordelijke Dagbladcombinatie BV geeft onder andere de volgende dagbladen uit: Leeuwarder Courant, Nieuwsblad van het Noorden, Drentse Courant en Groninger Dagblad. Daarnaast verricht Noordelijke Dagbladcombinatie BV activiteiten op het gebied van omroep en televisie.

iv) De overeenkomsten

10. De Uitgevers beogen een samenwerking aan te gaan om hun activiteiten op het gebied van verkoop van advertentieruimte in hun regionale dagbladen aan landelijke adverteerders te stroomlijnen en te coördineren. Zij hebben geconstateerd dat zij ten opzichte van de twee grote uitgevers van landelijke dagbladen - PCM en De Telegraaf - aanzienlijke en toenemende achterstand hebben op het gebied van de verkoop van advertentieruimte aan landelijke adverteerders. Deze achterstand zou met name het gevolg zijn van het onvermogen om als regionale speler een concurrerend alternatief product te bieden voor landelijk opererende adverteerders en de grote administratieve rompslomp die is gemoeid met het plaatsen van advertenties bij verschillende regionale uitgevers. De Regiopers is opgericht om deze rompslomp uit de handen van de adverteerder te nemen ('one order, one bill'). Daarnaast verwachten de regionale dagbladen kostenbesparingen te behalen als gevolg van de centralisatie van verkoopactiviteiten.

11. De Regiopers zal voor rekening en risico van de Uitgevers en in hun naam, advertentieruimte in de aangesloten regionale dagbladen verkopen aan landelijke adverteerders. Landelijke adverteerders zijn nationale en bovenregionale bedrijven, zoals gedefinieerd door het Cebuco.¹ De Uitgevers zullen zich onthouden van het zelfstandig benaderen van landelijke adverteerders voor de verkoop van advertentieruimte in hun dagbladen. Passieve verkoop is wel toegestaan. Van dergelijke passieve verkopen ontvangt Regiopers echter een vergoeding [...].² Regiopers krijgt een zekere plaatsingsgarantie. Regiopers zal voor de verkoop van advertentieruimte de tariefkaarten van de individuele regionale dagbladen hanteren. Het vaststellen van de tariefkaarten blijft door de Uitgevers op individuele basis geschieden. Bij verkoop van advertentieruimte in verschillende titels zal het tarief de optelsom van de verschillende tariefkaarten bedragen.³

12. Uitgevers van andere regionale dagbladen kunnen toetreden tot de samenwerking (PCM als uitgever van het Parool, Rijn en Gouwe, Dordtenaar en Rotterdams Dagblad, neemt

¹ Cebuco Media Diensten BV te Amsterdam

² Verwijderd; vertrouwelijke gegevens

³ Verwijderd; vertrouwelijke gegevens

openbare versie

vooral nog niet deel aan de samenwerking maar zou in de toekomst kunnen overwegen toe te treden tot Regiopers).

III. Verloop van de procedure

13. In Staatscourant nummer 188 van 2 oktober 1998 is mededeling gedaan van de ontheffingsaanvraag. Daarbij zijn belanghebbenden opgeroepen hun zienswijze schriftelijk of mondeling naar voren te brengen. De aanvraag en de daarop betrekking hebbende stukken hebben van 2 oktober 1998 tot 30 oktober 1998 ter inzage gelegen ten kantore van de Nederlandse mededingingsautoriteit.
14. Naar aanleiding van deze mededeling in de Staatscourant is geen enkel verzoek om inzage ontvangen noch is een mondelinge of schriftelijke zienswijze ingediend.
15. Voorafgaand aan de mededeling in de Staatscourant zijn op 12 juni 1998 aan verschillende uitgevers, adverteerders, PCM en De Telegraaf schriftelijk vragen gesteld.

IV. Juridische beoordeling

Toepasselijkheid van artikel 6 van de Mededingingswet

16. Artikel 6 van de Mededingingswet bepaalt: "Verboden zijn overeenkomsten tussen ondernemingen, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen van ondernemingen, die ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan wordt beperkt, verhinderd of vervalst".
17. De regionale dagbladen zijn geen concurrenten van elkaar in de relevante markt van landelijke advertenties in dagbladen, aangezien hun verspreidingsgebieden nauwelijks overlappen. Ook indien de regionale dagbladen van PCM tot Regiopers zouden toetreden, zal er nauwelijks sprake van concurrentie zijn vanwege de geringe mate van overlapping in verspreidingsgebied dan wel bereik. Potentiële concurrentie door nieuwe regionale dagbladen ligt niet voor de hand gezien de markt sedert jaren een concentratietendens vertoont.
18. De d-g NMa is van oordeel dat de samenwerking inzake Regiopers buiten artikel 6 Mw valt. De aanvraag voor ontheffing op grond van artikel 17 Mw wordt derhalve afgewezen.

V. Besluit

19. De aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 17 van de Mededingingswet inzake Nationale Regiopers, zoals aangemeld door Wegener Arcade NV, VNU Dagbladengroep BV, Hollandse Dagbladencombinatie BV en Noordelijke Dagbladcombinatie, wordt afgewezen aangezien geen inbreuk wordt gemaakt op het verbod van artikel 6 van de Mededingingswet.

Datum: 3 december 1998

w.g. A.W. Kist

Directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit, Sectie Beschikkingen, Bezwaar en Beroep, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag.